

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 296/05-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. októbra 2005 predbežne prerokoval sťažnosť obce S., v ktorej namietala porušenie svojho základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 5 Co 122/03-59 z 25. mája 2005, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obce S. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. augusta 2005 doručená sťažnosť obce S. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 Co 122/03-59 z 25. mája 2005.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uvádza, že na základe žaloby odporcu, bývalého starostu obce S., Okresný súd Partizánske (ďalej aj „okresný súd“) rozsudkom č. k.

3 C 7/02-32 z 15. januára 2003 rozhodol o tom, že ukladá sťažovateľke uhradiť odporcovi sumu 92 264,50 Sk s príslušenstvom do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Sťažovateľka podala proti predmetnému rozsudku odvolanie, v ktorom uviedla, že voči odporcovi na pojednávaní pred okresným súdom uplatnila vzájomný návrh, ktorý bol súdom nesprávne posúdený ako započítacia námietka, a nie ako vzájomný návrh podľa ustanovenia § 97 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Okresný súd o tomto návrhu sťažovateľky vôbec nerozhodol, pričom sťažovateľka zároveň poukázala na tú skutočnosť, že odporca ako bývalý starosta obce spôsobil pri výkone funkcie sťažovateľke škodu v zistenej výške 816 417,40 Sk, pričom išlo o zavinené konanie odporcu, ktoré je predmetom trestného konania, ktoré v súčasnosti nie je právoplatne skončené.

Sťažovateľka v konaní pred okresným súdom poukázala tiež na rozpor kauzy s dobrými mravmi, keď by obec bola povinná plniť odporcovi, ktorý jej svojím konaním pri výkone funkcie starostu obce spôsobil platobnú neschopnosť a vážne finančné problémy.

Krajský súd rozsudkom č. k. 5 Co 122/03-59 z 25. mája 2005 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa.

Sťažovateľka sa domnieva, že krajský súd sa nesprávne stotožnil s argumentáciou okresného súdu ohľadom posúdenia vzájomného návrhu, vychádzajúc výhradne z obsahu zápisnice o pojednávaní. „Občiansky súdny poriadok neobsahuje žiadny prostriedok, akým sa účastník môže domôcť opravy trvania zápisnice, pokiaľ s jej obsahom nesúhlasí, ani v prípade, že je jej obsah neúplný alebo bolo odmietnuté sudcom zapísať do zápisnice námietku nesprávnosti predchádzajúcej protokolácie. ... Opakovane upozorňujeme na rozpor celého sporu s dobrými mravmi (čím sa nezaoberal ani Okresný súd, ale ani Krajský súd ako súd odvolací), pretože vyplatením odstupného bývalému starostovi, ktorý sám spôsobil vážne poruchy v hospodárení obce uzatváraním pre obec nevýhodných zmlúv, spreneverou a inou trestnou činnosťou, by sa obec opakovane ocitla v pozícii platobnej neschopnosti.

V dôsledku nečinnosti, resp. prieťahov v trestnom konaní, ktoré je vedené proti bývalému starostovi obce, obec doteraz nemá možnosť postihnúť majetok a príjmy bývalého starostu, pričom máme vedomosť o tom, že odporca nevlastní žiadny majetok vyššej hodnoty, z ktorého by bolo možné v budúcnosti uspokojiť pohľadávku obce v prípade, že bude priznaná právoplatným rozhodnutím súdu v trestnom konaní.

Tým sa obec dostáva do pozície, že na jednej strane bude musieť zaplatiť bývalému starostovi odstupné vo výške 92 264,50 Sk s príslušenstvom, avšak na druhej strane škoda spôsobená trestným činom, ktorá bola v konaní vyčíslená na 816 417,40 Sk jej nikdy nahradená nebude. Záujmy páchatel'a trestnej činnosti, ktorej sa dopustil v príčinnej súvislosti s výkonom funkcie starostu obce tak prvostupňový súd i odvolací súd nadradil nad záujmy obce, ktorá zabezpečuje riadny chod celej obce a činnosti prospešné všetkým jej občanom, teda nad záujmy verejné.“

Sťažovateľka preto nesúhlasí s právnym názorom krajského súdu v predmetnom rozsudku a v petite svojej sťažnosti žiada, aby ústavný súd vyslovil porušenie jej základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v konaní krajského súdu rozsudkom č. k. 5 Co 122/03-59 z 25. mája 2005 a zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu.

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 142 ústavy súdy rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. V zmysle uvedeného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 140/03).

Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k danému rozhodnutiu, ani skúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležité

zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil.

V zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu predpokladom uplatnenia práva na spravodlivé súdne konanie je nezávislosť a nestrannosť súdu, pričom ochranou zaručenou čl. 46 ods. 1 ústavy nie je žiadnemu účastníkovi konania sľúbené, že sa konanie skončí právoplatným rozhodnutím v jeho prospech. „Obsahom práva na nestranný súd zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy nie je rozhodnutie, ktorým súd vyhovie navrhovateľovi“ (napr. rozhodnutie sp. zn. II. ÚS 71/97).

Ústavný súd z rozsudku krajského súdu č. k. 5 Co 122/03-59 z 25. mája 2005, ktorého fotokópiu sťažovateľka pripojila k sťažnosti ako prílohu, zistil, že krajský súd uvedeným rozsudkom ako odvolací súd potvrdil rozsudok okresného súdu.

Krajský súd v odôvodnení predmetného rozsudku uviedol, že *„V priebehu konania ani odporca...“* (v konaní pred ústavným súdom sťažovateľka, pozn.) *„... nenamietal, že by navrhovateľ...“* (v sťažnosti sťažovateľky označený ako odporca, pozn.) *„... nemal nárok na odstupné vo výške 5-násobku jeho priemerného platu. Spornou bola výška jeho priemerného zárobku a tým výška odstupného. ... Pokiaľ ide o námietku odporcu ohľadne škody vo výške 816 417,40 Sk, ktorú mal navrhovateľ spôsobiť odporcovi, a ktorú si mal odporca v konaní uplatniť vzájomným návrhom, resp. započítaním, z obsahu spisu vyplýva, že nešlo o vzájomný návrh.“*

Súd prvého stupňa správne v odôvodnení uviedol, že išlo o započítanie námietku, ktorú však pri nároku podľa Zákonníka práce, ako je to v tomto prípade, nie je možné započítať. Taktiež, ako je to zrejmé, z vyjadrenia právnej zástupkyne odporcu na pojednávaní dňa 14. 10. 2002, v trestnej veci Okresného súdu v Partizánskom sp. zn. I T 144/00 je navrhovateľ súdený pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa a trestný čin sprenevery, kde si odporca uplatnil voči navrhovateľovi náhradu škody vo výške 816 417,40 Sk, pričom uvedená trestná vec nie je právoplatne skončená. Odporca si na pojednávaní zo dňa 14. 10. 2002 uplatnil s poukazom na škodu spôsobenú

navrhovateľom započítaciu námietku iba do výšky žalovanej sumy navrhovateľom, teda v súlade s ustanovením § 98 Občianskeho súdneho poriadku, neuplatnil si viac, ako požaduje navrhovateľ“.

Podľa názoru ústavného súdu nemožno dospieť k záveru, že by rozsudkom krajského súdu č. k. 5 Co 122/03-59 z 25. mája 2005 bolo porušené základné právo sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie, ktorého porušenie vo svojej sťažnosti namieta, pričom rozsudok krajského súdu nie je možné považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny.

Ústavný súd zároveň pri preskúmaní rozsudku krajského súdu č. k. 5 Co 122/03-59 z 25. mája 2005 nezistil príčinnú súvislosť, ktorá by umožňovala vysloviť záver o porušení sťažovateľkou označeného základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Skutočnosť, že sa sťažovateľka nestotožňuje s právnym názorom krajského súdu, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti uvedeného rozhodnutia a nezakladá oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojim vlastným. O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel alebo význam (napr. rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03). Ústavný súd nezistil v namietanom rozsudku krajského súdu neudržateľnosť skutkovej a právnej argumentácie z ústavného hľadiska.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. októbra 2005